

Міністерство охорони здоров'я України
Вищий державний навчальний заклад України
«Українська медична стоматологічна академія»

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ
В ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ
МЕДИЧНИХ ОСВІТНІХ ЗАКЛАДІВ

Матеріали навчально-наукової конференції
з міжнародною участю
23 березня 2017 року

м. Полтава – 2017

УДК 378.001.1

Друкується за рішенням
вченої ради ВДНЗУ «УМСА»
від 22 червня 2016 р., протокол № 10

Конференція внесена до Переліку проведення міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференцій здобувачів вищої освіти і молодих учених на 2017 р. (лист Міністерства освіти і науки України від 13.09.2016 р. №1/9-489, п. 42)

Редакційна колегія:

- Ждан В. М.** – ректор академії, головний редактор;
- Бобирьов В. М.** – перший проректор з науково-педагогічної роботи, заступник головного редактора;
- Білаш С. М.** – начальник відділу з науково-педагогічної роботи та організації навчально-наукового процесу, заступник головного редактора.

Члени:

- Беляєва О. М.** – зав. кафедри іноземних мов з латинською мовою та медичною термінологією, відповідальний редактор;
- Лещенко Т. О.** – зав. кафедри українознавства та гуманітарної підготовки;
- Марченко І. Я.** – доцент кафедри пропедевтики терапевтичної стоматології;
- Кузь Г. М.** – доцент ортопедичної стоматології з імплантологією;
- Маслова Г. С.** – доцент кафедри внутрішньої медицини №1;
- Люлька О. М.** – доцент кафедри хірургії №1;
- Кушнерева Т. В.** – доцент кафедри педіатрії №2;
- Нетудихата О. М.** – зав. навчально-методичного кабінету;
- Левадна В. В.** – методист навчально-методичного кабінету; відповідальний секретар.

УПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ

Іваницька О.С., Іваницький І.О., Рибалов О.В., Мошель Т.М., Гаврильєв В.М.

ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія»

Стаття присвячена питанню впровадження інформаційно-комунікативних технологій у навчальний процес. Наголошується, що сучасні технології дозволяють створити принципово нове інформаційно-освітнє середовище, яке активізує самостійну роботу студентів та оптимізує навчальний процес.

Ключові слова: модернізація навчально-виховного процесу, інформаційно-комунікативні технології, самостійна робота студентів.

Об'єктивною потребою сучасного суспільства є пошук оптимальних шляхів організації навчально-виховного процесу, раціональних варіантів змісту навчання і його структури. Сучасна практика з очевидністю доводить той факт, що однією з головних перешкод на шляху до ефективного оволодіння знаннями студентами є пасивне навчання. Тому нагальним завданням вищої школи має стати впровадження таких методів навчання, які б розширювали простір для виявлення пізнавальної активності студентів [1].

Успіх професійної підготовки майбутніх фахівців, на наш погляд, пов'язаний із застосуванням такої методичної системи, яка стимулюватиме підвищення рівня зацікавленості студентів щодо отримання нових знань. При цьому в навчально-виховному процесі доцільно акцентувати увагу на розвитку мотивації майбутніх фахівців щодо оволодіння майбутньою професією, усвідомленні особистістю мотивів навчання, реалізації зв'язку навчальної і професійної діяльності, формуванні професійної компетентності.

Розвиток науки і техніки, постійне збільшення інформаційних потоків вимагають нового підходу до підготовки фахівців, а саме безперервної освіти. У цьому плані великого значення набуває вміння студента самостійно здобувати нові знання. Тому головне завдання вищого навчального закладу - навчити майбутнього фахівця самостійно знаходити, обробляти й аналізувати інформацію.

Невід'ємною частиною процесу підготовки сучасного фахівця є самостійна робота студентів (СРС), необхідна не лише для оволодіння змістом певної дисципліни, а й для формування здатності брати на себе відповідальність, самостійно розв'язувати проблему, знаходити конструктивні вирішення і вихід із проблемної ситуації. Ефективно організована СРС забезпечує опанування навичок навчальної, наукової й професійної діяльності, сприяє поглибленню і розширенню знань, пробудженню інтересу до пізнавальної діяльності, оволодінню прийомами процесу пізнання, розвитку пізнавальних здібностей. Саме СРС слугує дієвим засобом формування аналітичного, творчого клінічного мислення майбутніх лікарів будь-яких спеціальностей, а також засобом виховання свідомого ставлення майбутніх лікарів до оволодіння теоретичними і практичними знаннями, прищеплення звички до напруженої інтелектуальної праці.

СРС може реалізуватись як безпосередньо в процесі аудиторних занять, так і проводитись у контакт з викладачами в позааудиторний час – на індивідуальних консультаціях, у процесі виконання спільних навчальних чи дослідницьких завдань, студент може її виконувати в бібліотеці чи вдома без безпосередньої участі викладача. Звісно, межі між цими видами самостійної роботи досить умовні, але в будь-якому випадку її головним завданням є формування в студентів активного прагнення до здобуття нових знань, самоосвіти, бажання працювати з навчальною та науковою літературою, інформаційними ресурсами.

СРС є справді творчою роботою, оскільки студент сам ставить собі мету, для досягнення якої вибирає завдання і вид роботи, а також засіб навчання. Однак для досягнення високого рівня професійної підготовки майбутніх фахівців необхідно змінити підходи до організації самостійної роботи, з тим, щоб результати самостійної діяльності студентів були максимальними.

Характерною ознакою сучасного суспільства стала інтенсифікація інформаційних процесів: підвищується швидкість передачі повідомлень та їх обробки, збільшуються обсяги переданих даних, зростає обсяг нової інформації, прискорюється її впровадження тощо. Відповідно система освіти має пропонувати студентам широкий вибір інформаційних ресурсів і різних форм, а також способів застосування студентами інформаційно-комунікативних технологій у своїй навчальній діяльності [2].

На наш погляд, інформаційно-комунікативні технології мають ширше впроваджуватися і в СРС, адже сучасні технології дозволяють створити принципово інше інформаційно-освітнє середовище, яке активізує самостійну роботу студентів, оптимізує навчальний процес, значно скорочує час на формування знань і вмінь. Необхідно зазначити, що завдяки таким технологіям засобами організації СРС стає не тільки традиційна навчальна і наукова література на паперових носіях, а й різні види електронних підручників і навчальних посібників, мультимедійні видання в рамках спеціально розроблених для них викладачами баз знань, віртуальні лабораторії, імітаційні, графічні комп'ютерні моделі, аудіовізуальні інформації, навчальні програми і тестуючі засоби.

Власні портали і сайти вищого навчального закладу, де є окремі web-сторінки факультетів, кафедр та інших підрозділів навчального закладу, - це потужні засоби формування інформаційно-комунікативних компетенцій викладачів і студентів. У цьому інтерактивному середовищі студент може самостійно ознайомитися з навчальною програмою курсу, календарним планом лекційних і тематичним планом практичних занять, завданнями для самостійної роботи, віртуальними лабораторними заняттями, пакетом тестових питань, методичними вказівками щодо їх виконання, вимогами до підготовки до іспиту і заліку тощо.

За допомогою електронної пошти, веб-сайту, Інтернету може бути встановлений зворотний зв'язок між студентом і викладачем, завдяки чому самостійна діяльність студента стає контрольованою з боку викладача. Це дає можливість підвищити ефективність навчального процесу, оскільки саме контроль викладача за повнотою і якістю виконання завдань дає можливість своєчасно коригувати процес самостійної роботи.

Контроль і оцінка засвоєних знань при СРС за допомогою комп'ютерної техніки дозволяє враховувати не тільки відповідь студента в день іспиту чи заліку, а й сукупність усіх поточних показників його самостійної роботи протягом навчального року або семестру. Наприклад, як засіб контролю знань студентів може бути використана система тестів із дисципліни. При цьому метою комп'ютерного тестування є реалізація ефективного проміжного контролю протягом усього навчального семестру, що передбачає послідовний контроль знань студентів по мірі самостійного вивчення навчального матеріалу.

Таким чином, активне застосування інформаційно-комунікативних технологій у навчальному процесі вищої медичної школи забезпечує активізацію самостійної роботи студентів, дає широкі можливості для розвитку їхньої особистості, виховання наполегливості, відповідальності, ініціативності, сумлінності в навчальній діяльності та професійному становленні.

Список використаної літератури

1. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології [Текст] : навчальний посібник / І. М. Дичківська. – К. : Академвидав, 2004. – 352 с.
2. Січкарук О. Інтерактивні методи навчання у вищій школі [Текст] : навчально-методичний посібник / О. Січкарук. – К. : Таксон, 2006. – 88 с.

РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНИХ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПІЗНАВАЛЬНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ

Каськова Л.Ф., Андріянова О.Ю., Карпенко О.О., Яценко О.І.

ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія»

Стаття присвячена ролі впровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій у організацію самостійної роботи студентів, що забезпечить підготовку майбутнього фахівця до життєдіяльності у відкритому інформаційному суспільстві та поступовий перехід освіти на якісно вищий рівень.

Ключові слова: самостійна робота, інформаційні технології, навчальний процес, Інтернет.

Сучасний світ характеризується стрімким зростанням ролі освіти як одного з важливих факторів забезпечення економічного зростання стабільності держави. Серед найважливіших завдань, які стоять перед вищою медичною освітою, є підготовка висококваліфікованого спеціаліста, знання і професійність якого відповідали б системі державних стандартів освіти.

В умовах вищої медичної школи це означає оптимізацію навчального процесу, виховання в студентів прагнення глибшого засвоєння знань і використання їх у своїй практичній діяльності.

Процеси модернізації, що відбуваються в освіті під впливом соціально-економічних змін у країні, зумовлюють такі основні напрями вдосконалення професійної підготовки студентів у вищих навчальних закладах:

- розвиток творчих здібностей, активності та самостійності;
- забезпечення держави кваліфікованими, ініціативними кадрами, які будуть мати ґрунтовну теоретичну і практичну підготовку зі спеціальності та зможуть самостійно розв'язувати професійно важливі проблеми;
- формування в студентів прагнення неперервної самоосвіти, здатності постійно оновлювати наукові знання і вміння, швидко адаптуватися до змін і коригувати професійну діяльність [3].

Самостійна робота студента (СРС) – це специфічний вид діяльності, провідною метою якого є формування самостійності суб'єкта, що навчається, а формування його знань, умінь і навичок здійснюється опосередковано через зміст і методи всіх видів навчальних занять. В основу організації СРС покладена діяльнісна теорія навчання, провідна мета якої полягає у формуванні такої риси особистості, як самостійність. Відомо, що будь-яка діяльність реалізується за наявності суб'єкта і предмета – об'єкта. У традиційній педагогіці суб'єктом навчання вважають викладача, оскільки він удосконалює знання і досвід студента, навчає його. Студента при цьому вважають об'єктом навчання. Педагогіка співпраці, яка використовується при самостійній роботі, ґрунтується на позиціях, при яких студент є суб'єктом діяльності, а не об'єктом, що передбачає здатність студента свідомо і цілеспрямовано діяти й отримувати при цьому результати (знання, вміння, навички). Дидактичне значення самостійної роботи зумовлене тим, що в її основі лежить активна навчально-пізнавальна діяльність кожного студента, що сприяє формуванню професійно важливих практичних умінь і навичок та пошуку істини шляхом самостійного розв'язання проблеми [3].

Виконання певного завдання починається з виникнення протиріччя між знанням і незнанням, а потреба перемоги перешкоду незнання (неволодіння або неповного володіння) – це потужний мотивуючий фактор діяльності суб'єкта. Мотивація як провідний фактор регуляції активності особистості, її поведінки і діяльності становить винятковий інтерес для викладача, оскільки неможливо налагодити ефективну педагогічну взаємодію зі студентами без урахування особливостей мотивації.

Наявність у студента змістової самостійності свідчить про його здатність приймати ефективні рішення. Однак для їх реалізації студенту необхідно ще володіти й організаційною самостійністю. І, навпаки, організаційна самостійність як своєрідний фактор навчальної діяльності студента без змістової самостійності не здатна забезпечити високий результат у навчанні. Отже, для того, щоб сформувати певні вміння й навички на основі отриманих знань, необхідна така організація навчального процесу, яка сприятиме формуванню в студентів обох видів самостійності. А це можливо при організації модульного навчання, яке є ефективним засобом, що забезпечує СРС як необхідну й обов'язкову передумову формування в них творчих умінь і навичок [4].

У сучасних умовах студент має навчатися сам здобувати знання і вміння, знаходити потрібну інформацію. У цих умовах великого значення набуває активізація самостійної роботи в пізнавальній діяльності студентів.

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРІ АКУШЕРСТВА І ГІНЕКОЛОГІЇ № 1 <i>Громова А.М., Ляховська Т.Ю., Кетова О.М., Крутікова Е.І., Міткюніна Н.І.</i>	36
ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ КЛІНІЧНОГО МИСЛЕННЯ ПРИ ВИВЧЕННІ ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ <i>Гуцаленко О.О.</i>	38
ОРГАНІЗАЦІЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТНОГО ПОДХОДА ПРИ ПОДГОТОВКЕ СПЕЦІАЛІСТОВ СРЕДНЕГО ЗВЕНА <i>Давьідова Г.М., Шамара Л.Ф.</i>	39
ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРІ ОРТОПЕДИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ З ІМПЛАНТОЛОГІЄЮ <i>Дворник В.М., Єрис Л.Б., Тесленко О.І., Кузь Г.М., Тумакова О.Б.</i>	41
ОПТИМІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ФАРМАКОЛОГІЇ <i>Дев'яткіна Т.О., Важничка О.М., Колот Е.Г., Дев'яткіна Н.М.</i>	42
ОСОБЛИВОСТІ ЛІНГВОДИДАКТИЧНОГО ТЕСТУВАННЯ З РОСІЙСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ: КОНТРОЛЬ VS НАВЧАННЯ <i>Дегтярьова К.В.</i>	43
ІНТЕГРАЦІЯ І ВПРОВАДЖЕННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ В ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ ОСВІТНІХ ЗАКЛАДІВ <i>Денисенко С.В., Соловійова Н.В., Міщенко А.В., Левков А.А., Ковальова І.О., Акімов О.Є.</i>	45
ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ З «ІСТОРІЇ УКРАЇНИ» <i>Джидан О.І., Зінченко Н.О.</i>	46
ПРИНЦИП КЛІНІКО-ТЕОРЕТИЧНОГО МОДЕЛЮВАННЯ ПРИ ВИВЧЕННІ ПРЕДМЕТА «ОРТОДОНТІЯ» - ОСНОВА ФОРМУВАННЯ КЛІНІЧНОГО МИСЛЕННЯ МАЙБУТЬОГО СПЕЦІАЛІСТА <i>Дмитренко М.І., Трофименко М.В., Карасюнок А.Є, Воронкова Г.В.</i>	48
САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ ЯК СКЛАДОВА НАВЧАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВИЩИХ МЕДИЧНИХ ОСВІТНІХ ЗАКЛАДАХ <i>Донченко В.І., Скріннік Є.О., Ємець А.В., Дьяченко Ю. А.</i>	49
РОЛЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРІ ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ З ЕПІДЕМІОЛОГІЄЮ <i>Дубинська Г.М., Лимаренко Н.П., Боднар В.А., Ізюмська О.М., Полторапавлов В.А. Коваль Т.І., Сизова Л.М., Приймєнко Н.О., Котелевська Т.М., Руденко С.С., Марченко О.Г.</i>	50
ДОСВІД УПРОВАДЖЕННЯ ДЕЯКИХ ТЕХНОЛОГІЙ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА КОНТРОЛЮ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ АНГЛОМОВНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ НА КАФЕДРІ МЕДИЧНОЇ БІОЛОГІЇ <i>Дубінін С.І., Ващенко А.В., Улановська-Циба Н.А., Пілюгін В.О., Передерій Н.О., Рябушко О.Б., Овчаренко О.В.</i>	51
ЗАСТОСУВАННЯ ПРОГРАМНО-АПАРАТНОГО КОМПЛЕКСУ В ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРІ ТЕРАПЕВТИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ <i>Дубовая Л.І., Бублій Т.Д.</i>	53
ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ОПТИМІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПРИ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ-СТОМАТОЛОГІВ ІЗ ПРОПЕДЕВТИКИ ХІРУРГІЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ ТА АНАТОМІЇ ЛЮДИНИ У ВИЩИХ МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ <i>Дубровіна О.В., Панькевич А.І., Шерстюк О.О., Тарасенко Я.А., Гринь В.Г., Свінцицька Н.Л.</i>	54
САМОСТІЙНА РОБОТА ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРЯ-СПЕЦІАЛІСТА <i>Ждан В.М., Кітура Є.М., Бабаніна М.Ю., Волченко Г.В., Шилкіна Л.М., Іваницький І.В., Ткаченко М.В., Кир'ян О.А., Хайменова Г.С.</i>	55
СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ В ОСВІТНІЙ ПРАКТИЦІ МЕДИЧНОЇ АКАДЕМІЇ <i>Запорожець Т.М., Коровіна Л.Д., Рудь М.В.</i>	57
УПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ <i>Іваницька О.С., Іваницький І.О., Рибалов О.В., Мошель Т.М., Гаєрильєс В.М.</i>	59
РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНИХ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПІЗНАВАЛЬНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ <i>Каськова Л.Ф., Андріянова О.Ю., Карпенко О.О., Яценко О.І.</i>	60
САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ НА ТЕРАПЕВТИЧНІЙ КАФЕДРІ МЕДИЧНОГО ВНЗ: УЧОРА, СЬОГОДНІ, ЗАВТРА <i>Катеренчук І.П.</i>	62
ЗАПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ: ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ <i>Катеренчук В.І.</i>	63
ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЛІКАРІВ ЗАГАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ - СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ З УРАХУВАННЯМ ПОКЛАДЕНИХ НА НИХ САНИТАРНИХ ФУНКЦІЙ <i>Катрушов О.В., Матвієнко Т.М., Філатова В.Л., Нечеласєва Л.В., Буря Л.В., Горбенко Н.В., Четверикова О.П., Юркова М.С.</i>	64